

נחל'י נצח

יו"ר ע"י מוסדות כרמל'ם | בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גליון מס' 715
פרשת מטות-מסעי תשפ"א

רמ"ז	צאת השבת	ניסוח שבת	הדלקת נרות
21:04	20:28	19:12	ירושלים
21:02	20:31	19:29	תל-אביב
21:05	20:33	19:24	חיפה
21:02	20:29	19:28	באר שבע

דבר ראש הישיבה

ליקוט ניצוצות ברחבי המדבר

פרשת מסעי מאירה לנו את עבודת הנסיעות • למה אנחנו נוסעים? • האם יש דרך להימנע מכך? • האם אפשר לקרב רחוקים "מחמת לפנס"? • וגם: בסופו של דבר, למה עם ישראל נצרך לפירוש נסיעותיו?

השייכים לנשמתו.

רבינו ציווה אותנו לעשות נסיעות כמובא בחיי מוהר"ן (תקמ"ג): "וזההיר אותנו מאד לקרב נפשות להשם יתברך, להשתדל לדבר הרבה עם בני אדם כדי לעוררם ולהשיבם לקרבם להשם יתברך... וגם היה רצונו שיסעו נסיעות בשביל זה כדי לדבר עם בני אדם". וכן ראיתי, שמי שעוסק בקירוב רחוקים יושב ללמוד תורה יותר בישוב הדעת, וזה לפי שבירר את הניצוצות השייכים לנשמתו, ואז יש לו נחת היכן שרק אפשר.

ישנם כאלו שרוצים לעסוק בעניין הקירוב דווקא במקום קרוב, אך אין לאדם אונס מסוים צריך הקירוב להיות בעוד מקומות אחרים, לפי שיש לאדם ניצוצות לברר בהרבה מקומות, לא לחפש את הניצוצות רק "ממחת הפנס" כפי הסיפור הידוע...

מסעות גדולי הצדיקים

אם אדם זוכה הוא מברר את הניצוצות דרך לימוד התורה והתפילה וזו אינו צריך לנסוע כדי לאסוף ניצוצות. בבחינת מה שאמר רבינו, שטוב לאדם לנסוע בכל התורה כולה, וכמו שנהוג במקומות מסוימים ששואלים את האדם "האם היית בארץ פלוגית? ומה עם בארץ אלמונית?", כך בשמים ישאלו את האדם האם טייל בספר מאור עיניים, נועם אלימלך וכו'. אך אם לא זכה לברר את הניצוצות ע"י תורה ומצוות ומעשים טובים, צריך לעשות נסיעות לבררם.

אבל יש בחינה שאדם גמר לתקן את ניצוצותיו שלו, ונוסע עבור אחרים שהם לא מצליחים לברר את הניצוצות שלהם. גם אם זכה לברר את הניצוצות ולא חטא, לפעמים צריך לנסוע כדי לקרב רחוקים, ולעזור ולסייע לנפשות החלושות שלא מצליחות להתעלות מעלה ממדרגתם הנמוכה, וכמו שכתוב על שמואל הנביא שהיה נוסע בכל ארץ ישראל מעיר לעיר מכפר לכפר כדי לחזק את עם ישראל ולהחזיר אנשים בתשובה, וכן ידוע שמהם רבינו כל ימיו היו בנסיעות כגון מדין, כוש, מצרים וכו'...

ולפי זה יש להסביר מדוע בפרשה משה רבינו מזכיר לעם ישראל את כל המקומות בהם היו מטולטלים, ונראה לומר שמזכירים שם של מקום מסוים זה מזכיר לאדם את המאורעות שהיו לו במקום, ויכול גם ליתן לו הרחוקי חרטה על דברים לא טובים או מאידך גיסא שזנכר במקומות קדושים זנכר בכל הרחוקי התשובה שהיו לו, וזו כוונת משה בהזכירו לעם ישראל את כל המקומות.

ל אדם צריך לעבור בחייו את מ"ב המסעות שעברו עם ישראל במדבר, כגון: "רפידים" - שידיו של האדם רפות מן התורה, "קברות התאוה" - שהיצר שולט באדם ומנסה להפילו לתאוות, "מדבר סיני" - שזוכה לקבלת התורה.

וכן מובא בספר "דגל מחנה אפרים" (פרשת מסעי): "כל המסעות היו מ"ב, והם אצל כל אדם מיום היוולדו עד שובו אל עולמו, כי מיום הלידה הוא בחינת יציאת מצרים, ומשם נוסע ממסע למסע, ואותם מסעות הם בחינת... שם מ"ב הקדוש, ונכתבו מ"ב מסעות אלו, להורות הדרך לאיש הישראלי, לידע הדרך אשר ילך בו כל ימי חייו, ליסע ממסע למסע, וכל המסעות הם בחינות קדושות, ומעלות רמות, וכאשר באו ישראל למקומות הללו נשתנה הדבר על ידי מעשיהם, ונהפך להם ללא טובה ר"ל".

רוצה את הספר הזה

ולכן קוראים את המסעות בטעמים של שירת הים, טעמים אלו הם יותר גבוהים מן טעמי המקרא הרגילים, ודבר זה מראה על גודל המעלה והחשיבות של מסעי בני ישראל.

כל נסיעותיו של האדם הם בשביל בירור הניצוצות שלו. אדם חושב שהוא נוסע בשביל פרנסה או סיבות אחרות, אבל בשורש הכל בגלל שיש ניצוצות שעליו להעלות במקום ההוא, לכן האדם נוסע ומברך שם ברכה כלשהי או תפילה, כך הוא מעלה את הניצוץ שהיה עליו להעלות.

וכן קורה לאדם לפעמים שאיבד חפץ או מכר או זרק, למרות שלעניינו הכל נראה דברים פשוטים, זה בגלל שאין לו שם בירור יותר של ניצוצות באותם חפצים.

וכן בשאר הדברים כך הוא. לפי נטייתו של האדם בחשקו ללימוד מסוים אפשר להבין שיש באותו ספר ניצוצות השייכים אליו, ואולי יש ספרים שאינו נמשך אליהם בגלל שכבר עסק בהם ובירר משם את כל עבודתו בגלגול הקודם.

ישוב-הדעת מיוחד

זה העניין של קירוב הרחוקים, שעל ידו אדם מברר את הניצוצות השייכים לנשמתו. אם אדם יושב בכלל ורק לומד תורה הוא לא מברר את הניצוצות שלו, ולפעמים כביכול הניצוצות קוראים לו "בא תגאל אותי". ועל כן אדם שעושה נסיעות מברר את כל הניצוצות

בעקבות הנוער המתמודד (ב)

עוונותיו אהרן "לא היה מתיר לעצמו להסתכל עליו" כדברי החוטא עצמו, ואיך מקרבים אדם כזה לתורה? רק ע"י מדת "אוהב את הבריות"; האבה גוברת על רגש הריחוק, ועל ידה מסוגל הצדיק לקרב את הכל ולהדליק אור התורה במחשכי הבריות. ולכן אף את התלמיד המושחת לא היה מרחק, והכל מתוך שהיה אוהב את הבריות, ולכן זכה בסוף לקרבן אל התורה.

תקרא לו ל"קידוש"

מסופר על המשגיח הגה"ח רבי גד'ל אייזנער זצ"ל, שפעם בא אליו מישהו בטענה על חברו שאינו מתנהג כשורה. נענה לו רבי גד'ל והשיבו בטענה חוזרת: כלום קראת לו פעם לקידוש בשבת אחרי התפילה בביתך וכיבדת אותו בכל מילי דמיטב? הכי ניסית פעם לקבוע עמו שיעור, לנסות לחזקו באשר הוא שם? הרמת אליו פעם טלפון, להראותו שאתה לפחות חושב עליו, שהוא שווה בעיניך? הרי בכל פעם שאנו מקבלים הערכה ומילה טובה מאחרים, לא רק הנשמה מקבלת כוחות חדשים, אלא גם הגוף משתנה ומתחוללים בו שינויים פיזיולוגיים ממשיים ונתוספך בו כוח לנצח את היצר!

הרבי מקאצק ז"ע אמר שאפשר ללמוד מהו חבר טוב מהמעשה שאירע לאחר מכירת יוסף, שיהודה מצא גרע ושמו חירה העדולמי, ויהודה סיפר לחברו את כל מה שנכשל במעשה תמר, וחירה לקח על עצמו את הבזיון למצוא אותה ולתת לה את גדי העיזים. הדבר מלמד אותנו כי חברים אמיתיים הרוצים להתעלות בעבודת ה' מכירים כל אחד במעלות חברו למרות חסרונותיו, ויודעים שכל המכשולות הם מצד השאר שבעיסה שמעכב ואילו מצד עצמות האדם הוא כולו טוב.

זהו היסוד והמפתח להורים הרוצים להפיק תועלת עבור ילדם: להיות קשור ואגוד אליו בקשר אמיתי עד כדי שיוכל לספר לנו את כל מה שעובר עליו, בין הצלחות ובין כשלונות, ולהיות מוכנים לקבל על עצמנו את הבזיון שגורמים מעשיו. זו הדרך היחידה לגשר על הפערים, על ידי הידברות וידידות אמת בפתחות ובאהבה.

עלינו להשקיע מחשבה זמן, ולפעמים גם כסף, כדי שבנינו ותלמידינו ירגישו את קרבתנו ובכך יוכלו הילד לסלול לעצמו מסלול אח"מים, כי בו ברגע שתתחבר אתו ירגיש שהוא שווה, וזה הדבר שיעלהו ובכך ישתחרר מכל הקשיים המעיקים עליו למען עתידו.

מה מרגש לראות ולהיווכח מקרוב, שהתורה שבנו ותלמידנו למד הקיץ או כל שנת הלימודים תשפ"א - מדברת לליבו והוא חפץ בקשר עימה; כל קושיא ותירון, כל הבנה וחדוש, גורמים לו סיפוק אינסופי. עמל התורה הוא ערך נעלה ונשגב בעיניו והוא מוכן להתאמץ עבורו.

אבל לא כולם כך. לא פעם בחורים חשים שהלימוד קשה עבורם, לא תמיד הסוגיא מובנת, לפעמים החברותא או השיעור טרם מתאימים לו, ורגעים כאלה עלולים להיות רגעי משבר, התלמיד יכול להסיק מסקנות שהקושי בהבנה מעיד על חוסר חיבור או חוסר ביכולת וכדומה, ועל ידי המסקנות הנמהרות יכול החניך ח"ו להידרדר לעוד מדרגים המשפיעים לנפשו ורוחו לא לטובה.

איך על ההורים האחראים לפעול בעת שכזו כדי להשיבו על כנו?

לא היה מסתכל עליו

ברצוני להניח על השולחן קושיא על ראש הישיבה דמיר, הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל, שהיה בכוחו להשפיע ולקרב את כולם לתורה, עד כדי שמעולם לא היה מצב שהיה צריך חלילה להרחיק תלמיד מהישיבה (!), אפילו כזה תלמיד שבמקום אחר היה מסולק מיישיבתו. במה היה כוחו הגדול של הראש-ישיבה לא להתנהג כך? איך פעל כל זאת?

אלא באמת אמרו, שמדת מרן ראש הישיבה זצ"ל היתה מבוססת על הרמב"ם בפירוש המשניות על המשנה (אבות פ"א, מ"ב): "הלל אומר: הוי מתלמידי של אהרן;

אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה." וזה לשונו הנפלא של הרמב"ם בפירושו שם: אמרו, שאהרן ע"ה כשהיה מרגיש באדם שתוכו רע וכו', היה מקדים לו שלום, והיה מתאהב אליו והיה מרבה לספר עמו. והיה האיש ההוא מתבייש בנפשו, ואומר 'אוי לי, אילו היה אהרן יודע צפון לבי ורוע מפעלי, לא היה מתיר לעצמו להסתכל עלי, כל שכן שידבר עמי! ואמנם אני אצלו בחזקת אדם כשר. לכך אני אאמת את דבריו ומחשבתו ואהיה חוזר למוטב'. ונעשה מתלמידי הולמים ממנו! עד כאן דבריו המיוחדים.

יוצא לנו מדברי הרמב"ם ששתים אלו אחת הן: אי אפשר לקרב את הבריות לתורה אלא על ידי אהבת הבריות. כי הרי אדם שתוכו רע מהוה סכנה לכל סביבתו, ואי אפשר לאדם לסכן עצמו ולנסות להשפיע עליו להחזירו למוטב, ולא עוד אלא שמרוב

כולל יום שישי

דרושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכלל 'נחלי נצח'

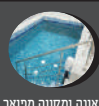
לתרומות: 053-31-25231

הכי קרוב - הכי מפנק

הזמינו עכשיו חדר במלון שמאחורי הציון!
050-4141-497
avraham201@gmail.com

מיטות קינג סייז

סאונה ומקווה מפיאר

ארחות כיד המלך

הכי קרוב לציון!

LANDAU
לנדאו - הבית שלכם באותן

למשוך שמחה מהגאולה

7

הו, זה הגיע. לא זכינו לביאת הגואל, ושבת זו היא היום הראשון לתשעת הימים המרים ביותר בשנה.

בית המקדש היה "משוש כל הארץ", מקור השמחה והגילה שבעולם, וכשהוא נחרב כולנו בוכים. שבת משוש ליבנו. בוכים הכהנים והלוויים, בוכים הישראלים, בוכים גם הנשים והילדים, ועל כולם מתנשא קולה הממרר בבכי של רחל אמנו על בניה כי איננו.

ובכייתה לא התחילה מחורבן בית המקדש. כבר מאז נולד בנה האחרון בנימין, חזתה אמו את הבית הקדוש והמשתמח שעתיד להבנות בחלקו, ומאידך חזתה שהסיבה למיתתה כאן בדרך אפרת באמצע שומקום, הוא כדי שיהיה ליהודים היכן לעוקם לה' בלכתם אזוקים על ידי רב הטבחים נבזראדן לגלות בבל.

וכבר אז, כשרחל ישבה על המשבר והמייילדת מנסה להרגיעה בכל האופנים, רחל ממאנת להפסיק לילל. "בן אוני" היא קוראת לבן היילוד, "בן צער" כפי שמסביר רש"י, אותו צער שדורי-דורות של יהודים כשרים יחו אותו ביושבם על הרצפה בחצות הליל וייתבבו ויתאוננו עד כלות הנפש על בית ה' ששמם ושועלים הלכו בו, ועל בית ה' הפנימי שגם הוא לא פחות שמשם, על הלב היהודי שנכבה ועומעם, על המסכים הרבים שאנחנו פורשים בעוונותינו בינינו לבין אבינו מלכנו.

והנה יעקב אבינו, האבל הטרי שעקרת ביתו מתה עליו בטרם זכתה לראות בבריתו של בנה, שומע את השם שנתנה רחל אמנו וממאן: לא. נקרא לו "בנימין", על שם שנולד בארץ ישראל כפי שפירש רש"י (בראשית לה, יח).

יעקב אבינו לא מסכים לשקוע באבלות ובאנינות למשך כל היום. אכן, המצב בכי-רע, בית המקדש חרב ועל הריסותיו הולכים בגאווה בני השפחה הטמאים, עם ישראל מפוזר ומפורד בין העמים ונתון למשיסה ולחרפה, המצב הרוחני לא מהזיר בכלל בלשון המעטה, אבל אסור

לשקוע בזה.

בשביל זה יש שעה התבודדות, שאז אנחנו מציבים מול עינינו מראה גדולה ובוכים מרות על עוונותינו שמעכבים את בניין בית המקדש ומבקשים מה' שיעזור לנו להפסיק לחטוא. בשביל זה יש גם את תיקון חצות, שאנו יושבים על הרצפה ומשתתפים בצער השכינה. אבל בשאר היום אין בריה; חייבים למשוך שמחה מהגאולה העתידה ולשמוח כבר עכשיו, כי אחרת אי אפשר לצאת מהמצוקות, "כי בשמחה תצאון" מהגלות, אם תשקע בדיכאון כל היום רק תשקע יותר בגלות, וחבל.

אז למעשה, איך שמחים למרות הגלות הקשה? זה

**ויאמר לעמו
המצפים לו בכליון
עיניים "הנה הנה
מלךך בא!". עינינו
יסתמאו בדמעות
שמחה, ונכריז
ונאמר "הנה אלקינו,
זה, קיוונו לו!"**

באמת קשה, אבל אם נהיה חכמים הרואים את הנוהד נצליח. צריך לתפוס מרחק ולהסתכל במבט כולל, לראות בחוש מול העיניים את העתיד הוורוד והמאיר הצפון לנו, שבעתיד הקרוב ממש יופיע אבינו בהדרו על כל יושבי תבל, ויאמר לעמו המצפים לו בכליון עיניים "הנה הנה מלךך בא!". עינינו יסתמאו בדמעות שמחה, ונכריז ונאמר "הנה אלקינו, זה, קיוונו לו!", ותהיה כזו שמחה נפלאה ומיוחדת, כולנו נתפטר מהיצר המרזי והשונא,

לבבינו ירצה וישאף וישתוקק ויצמא רק לדבר אחד - לשבוע מזיו שכינתו יתברך ולהתקרב אליו. זה יהיה כל כך שמח!

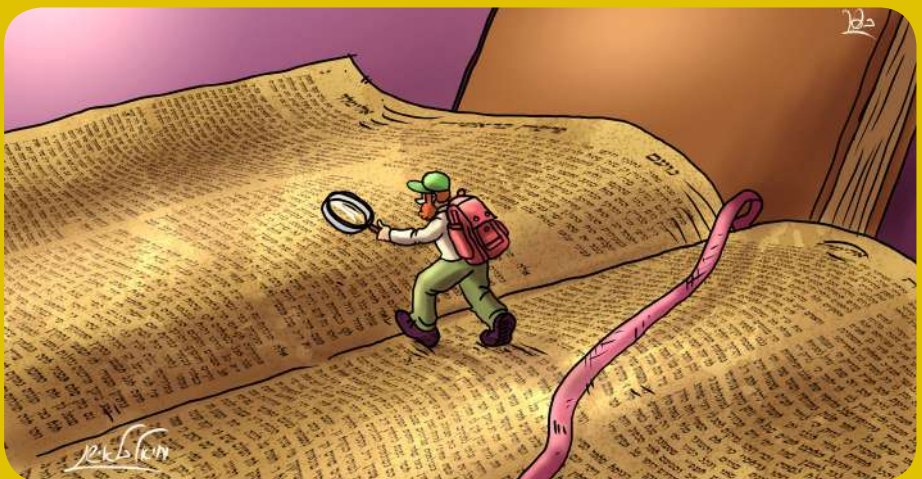
ככל החזיון הזה נעמיד מול עינינו, וכך נצליח לשמוח גם עכשיו, בתוך כל הבעיות.

ולכן כל השבוע אנחנו אומרים "היום יום ראשון - בשבת", שני - בשבת", כי העצבות מתגברת עלינו כל הזמן להשקיע אותנו יותר ויותר בגלות, וכטובע הנאחז בחבל איתן אנחנו נתלים בקדושת השבת שהיא בבחינת הגאולה והחרות, ומזכירים לעצמנו כל העת את השבת ומושכים ממנה שמחה ורינה לצבוע בצבעי גאולה עליזים את כל ימות השבוע ה[עלולים להיות] אפורים...

(עפ"י ליקוטי הלכות הודאה ו)

לצעירי הצאן

צריך לדעת איפה לטייל

כל אדם צריך לעבר בחייו מסעות כדי להעלות ניצוצות השרויים במקומות ההם, אך אם אדם זוכה הוא מברך את הניצוצות דרך למוד התורה והתפילה, בבחינת מה שאמר רבנו שמואל לאדם לנסע בכל התורה כלה, ובשמים ישאלו את האדם האם טיל בספרים הקדושים: מאור עינים נעם אלימלך וכו', ואז לא צריך לנסע בעולם כדי לאסוף את ניצוצותיו...

מתוך מאמר ראש הישיבה

קניין משיכה

176 שנים לפטירת הרה"ק ר' אהרן הרב מברסלב, שב"ק ר"ח אב תשפ"א - תר"ה

שמועות הרחוקות סיפרו על קדוש נעלה בשם רבי נחמן שגר באוסיאטין הסמוכה, חתנו של הגביר החשוב והירא ר' אפרים. מידי פעם חזר לְמִדְוֵיבֵיקָא אחד מתושביה כשהוא נלהב ומשולהב לאחר ביקור באוסיאטין, וסיפר לשכניו על הצדיק מאוסיאטין [לעתיד - רבי נחמן מברסלב] שמשדד מערכות ברוחניות, לאו דוקא במופתים - שגם הן לא חסרו - אלא בעבודת ה' טהורה ביגיעה ובעמל, אך גם בשמחה וברצון.

מיותר אך גם לציין, שכאשר התבשרו המְדוֹיבֵיקָאיים על רצונו של הצדיק מאוסיאטין לגור בעירם שמחו על כך כמוצא שלל רב. בפרט, כאשר נודע להם שמדובר בנינו הישיר של הבעל שם טוב הקדוש, שלמרות שעוד לא מלאו לו עשרים שנה הוא עובד את בוראו כבר שנים רבות והספיק לחולל נפלאות.

חיש מהרה התאספו מכפרי הסביבה אוהדי חסידות ויראה והחליטו על דמי "מעמדות" שבועיים על סך "רענדל" זהב, למען יוכל הצדיק לשבת בהשקט ובשלווה ללא דאגות גשמיות ולעבוד את בוראו בתבערת אש כאשר היה באמנה אתו.

...

גולדא (שם בדוי), אחת היהודיות שבמדוויבקה, היתה מ"חסידותיו" המובהקות של רבי נחמן. אמנות צדיקים היתה טבועה ונטועה בליבה, ובפרט כאשר ראתה את רוב קדושתו של רבי נחמן ואת פניו הזרחות.

כעת היא עומדת להיכנס לחדרו של רבי נחמן, להתברך לקראת השמחה הפוקדת את מעוניה. רבי נחמן ברך אותה מעומק הלב, וסיים: "אויב דיין פלומעניק וועט קומען צו דיר, שיק איהם גלייך צו מיר" [-] אם אחיינך יבוא אלייך - שלחי אותו מיד אליי].

האחיין המדובר הוא רבי אהרן, למדן גדול ועובד ה' מופלג, שעלה ונתעלה במעלות רמות בעבודת ה' ואף בסודות כתבי האר"י הסכין. באותה העת היה רבי אהרן מקושר לרבי אהרן מטיטוב, גם הוא נכד ישיר של הבעל שם טוב, בן בנו רבי צבי.

גולדא שמרה את פקודת קדשו של רבי נחמן, וקיבלה את האורחים הרבים שהגיעו לשמחה בדריכות, כשבצל הקור והשלג היא בולשת בעיניה מזרחה, לראות ההגיע רבי אהרן אחיניה.

סוף סוף התקרבה המזחלת בה ישב רבי אהרן עטוף היטב במעיל פרוה ובצעפי שיער, וגולדה בקושי הניחה לו לרדת ממנה: "בעירנו שוכן קדוש עליו, רבי נחמן בן שמחה ופייעא, והוא רוצה לראותך. לך נא אליו כעת".

רבי אהרן גלגל עיניו בחוסר הבנה: האם נטרפה עליה דעתה? "הרגע הגעתי מדרך ארוכה ומקפיאה, תני לי נא לנוח קמעא, לאכול או לשתות משהו חם, וכשדעתתי

תתיישב עלי אוכל לראות מיהו הצדיק עליו את מדברת". אך אמנות הצדיקים של גולדא היתה איתנה, ואם הרבי אמר לשלוח אותו מיד אין מקום לשהיות. שוב ושוב היא הפצירה ותבעה מאחיניה ללכת אל הרבי המסתורי: "דו מוזט שוין גיין צו דעם רבי'ן, ער ויל דרך זעהן" [-] אתה מוכרח מיד ללכת לרבי, הוא רוצה לראותך].

הרבה ברירות לא נשארו לו לרבי אהרן, והוא הלך לרבי נחמן בלב מלא תמיהה ופליאה בעודו לבוש במעיל החורף הכבדים, שיותר משהרגיש שהם עוזרים לו הרגיש את הקור העז החודר דרכם ומקפיא את גופו.

רבי אהרן נכנס לחדרו של רבי נחמן, שהושיט לו את ידו לברכת שלום חביבה. רבי אהרן הושיט אף הוא את ידו, וכשרבי נחמן הרגיש את הקיפאון בידו של רבי אהרן אמר לו בלשון חכמה: "קר לך? ביי מיר וועסטו זיך אן ווארימען" [-] אצלי תתחמם]...

האורח החל לדבר עם רבי נחמן, והרבי ניתב את השיחה למחוזות חכמה נפלאים, עד שהשיחה התגלגלה ורבי אהרן אף סיפר על עוונותיו הדקים באזני רבי נחמן.

בחזרו לאכסנייתו היה רבי אהרן המום לגמרי. הוא הרגיש איך שליבו נקשר אחר הצדיק הנפלא בחוטים עדינים של אהבה ודבקות. בהגיעו לבית הדודה עיניו הביעו שמחה גדולה מחד, על שזכה להכיר את הצדיק המדובר, אך גם השתקקות גדולה להכיר יותר ויותר את הצדיק הנעלם.

בצדי הבית עמדה הדודה וחככה בידיה בהנאה גלויה. היא מצידה מילאה את בקשתו של הרבי, והרבי עשה את שלו ושם את ידו על התלמיד הנעלה...

לאחר שהסתיימה השמחה ביקש רבי אהרן מדודתו אם יוכל להישאר לפי שעה אצלה במדוויבקה, למען יוכל להתחמם עוד באורו של הרבי המיוחד שהתקשרותו אליו רק הלכה וגברה.

גם בשנים המאוחרות יותר הלך רבי אהרן אחר רבי נחמן כשה אהוב אחר רועה נאמן, ואף כאשר עבר רבי נחמן בסוף ימיו מברסלב לאומן עבר עמו רבי אהרן כדי להשאר דבוק לרבו מקור חייו. רבי נחמן מצידו העריכו מאוד, והרבה התבטאויות מפעימות נשמעו מפיו על גדלותו של רבי אהרן.

לפני פטירתו קרא רבי אהרן לצאצאיו, וכשראה שכולם סביבו פתח ואמר: "הציבור אומר עלי שאני חכם ולמדן, ואם כן הוא - הרי בודאי ידעתי לבחור לעצמי חלק טוב משובח; החלק הזה הוא רבי נחמן מברסלב. כיוושה, נוותו אני לכם גם את החלק הטוב הזה, שתהיו דבוקים בצדיק האמת הזלה!"...

(מקורות: פעולת הצדיק, שיח שרפי קודש)

העיר צהלה לשמע הבשורה. מראה הכניסה לעיר מְדוֹיבֵיקָא

שאלה:

אם אשכח השבת "יעלה ויבוא" בברכת המזון, אצטרך לחזור?

היה ניתן לומר שראש חודש אב תשפ"א מחויב בסעודת פת, כיון שהוא חל בשבת, ואם כן חובה להזכיר יעלה ויבוא ומי שלא הזכיר חוזר. וכך דעת הטור.

אך כיון שיש החולקים בכך נפסק בשולחן ערוך (או"ח סי' קפח ס"ז) שלא חוזרים ומברכים, כי "ספק ברכות להקל" (בית יוסף שם).

נדגיש, כי כל המדובר הוא שנזכר בהשמטת "יעלה ויבוא" רק לאחר שסיים את ברכת "בונה ברחמי ירושלים" והתחיל כבר את ברכת "הטוב והמטיב", כי אם נזכר קודם לכן יש מקרים שאינו צריך לחזור לראש ברכת המזון אלא יכול לחזור ולומר "יעלה ויבוא" או לתקן זאת בברכה מיוחדת הנאמרת לאחר "בונה ברחמי ירושלים" (כמפורט ומבואר בשולחן ערוך שם).

תשובה: מחלוקת, ואל תחזור כי "ספק ברכות להקל".

הרחב דבר:

בכל שבת אנו אומרים "רצה" בברכת המזון, ומי ששכח חוזר ומתחיל שוב את ברכת המזון. מאידך, בכל חודש אנו אומרים "יעלה ויבוא" בברכת המזון, ומי ששכח אינו חוזר ומברך. מה ההבדל?

ובכן, ההסבר הוא פשוט (ברכות מט, ב): בשבת יש חובה לאכול סעודה עם לחם, ולכן ניתן לומר שיש חובה לברך ברכת המזון ולהזכיר בתוכה "רצה", ולכן מי שהשמיטו חייב לחזור ולאומרו. בראש חודש אין חובה לאכול לחם, ולכן הזכרת "יעלה ויבוא" בברכת המזון אינה מוגדרת כחובת היום, ולכן השוכחה אינו חוזר.

מעתה, מה הדין בראש חודש שחל בשבת, ואמר "רצה" אך שכח "יעלה ויבוא"?

ניצוץ לשבת

מחור גליון 'ניצוצות'. מגיזין הלב לכל המשפחה

רק בין החומות

סבא הציע לשלם עלות של חצי דירה עבור בתו, ובלבד שגם היא תמכור את דירתה ותעבור לרובע היהודי, אלא שכאמור 'החברה לפיתוח הרובע' סרבה למכור להם דירות.

"אני זוכר שאבא שלי אמר לסבא, 'אני יכול לקנות דירה בשבטי ישראל בשמונים אלף לירות ופה מבקשים מאה עשרים אלף, אולי נרפה ונגור בשבטי ישראל'. אבל סבא התעקש: 'בשום אופן, רק בתוך הרובע'. הם הלכו כל יום למשרדים, פעם ועוד פעם עד שבסוף מכרו להם דירות. וככה אנחנו ובתו הגב' רוזנפלד עברנו יחד איתו לרובע, לרחוב משגב לדך 40".

ר' יונה מספר על הימים הגדולים במחיצתו. "אנחנו היינו בבית חמשה ילדים, ולרוזנפלד היו עשרה ילדים. אצלנו הקטנה הייתה בת שש והיה לנו בית יותר גדול, כך שסבא הרגיש אצלנו יותר פרטיות. בזמן ששהה אצלנו ביקר אותו ה'בית ישראל' מגור פעמיים (כשהתגורר ברחוב רש"י היה מבקר אותו בקביעות). חודש וחצי אחרי שהוא נכנס לרובע היהודי הוא נפטר, אבל סבא מבחינתו הגשים חלום: לגור מול מקום המקדש".

(מגזין "ניצוצות" טבת תשע"ט)

ר' יונה הורביץ הוא בנו השלישי של רבי שבתאי הורביץ ז"ל, בנו של הרה"ח רבי שמואל הורביץ זצ"ל. "עיקר הקשר שלי עם סבא זצ"ל" אומר ר' יונה, "היה בעיר החדשה, כששינינו התגוררנו בגבעת שאול, אבל גם כשעברנו לעיר העתיקה הוא היה גר אצלנו בבית".

אנו שואלים ומבררים מתי רבי שמואל התחיל לתכנן את שיבתו לעיר העתיקה לאחר מלחמת ששת הימים. "מיד אחרי המלחמה", משיב ר' יונה. "אצל סבא לגור בין החומות היה בציפור נפשו".

"בימים ההם 'החברה לשיקום הרובע היהודי' לא רצתה למכור דירות לחרדים בשום אופן, כל הניסיונות של סבא להשפיע עליהם עלו בתוהו. אבא שלי, ר' שבתאי, נפצע במלחמת ששת הימים, וכשחזר הביתה אחרי כמה חודשים של שיקום קיבל כסף פיצויים. אמא שלי הייתה חולה, והוא החליט שהולכים לקנות דירה.

"כשסבא שמע את זה הוא החל 'לשבת' עליו: 'בוא לעיר העתיקה, בתוך החומות, בתוך החומות'. במקביל

סבא הגשים חלום. רבי שמואל הורביץ ונכדו ר' יונה הורביץ

פתגם השבוע

צריך ללמד את הילד לחשוב טוב על עצמו

מתוך הספר 'פיקודן משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

להצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עטיא שליט"א

נחן בת-בת-שבע ואדל בת-דבורה ציפורה רחמים לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת משפחת אוקן

להצלחת משפחת שרון

להצלחת משפחת שילר

נסיון בריה

סטודיו טאטע

סטודיו ליצירת יהודית

ניצוץ בדי | צילום ילדים ומשפחות | מתנות ומזכרות |

tate.odell@gmail.com | 054.844.1858

צדקה תציל ממוות

בזכות חסד ואהבת חיים. הרחוב בו נלכד הנחש

כשהאשה עוד בבית, הגיעה בת המשפחה בבהלה אל אמה. הבת, שבימים שאביה שוהה בניו יורק הלכה לישון על מיטת אביה, היתה מפוחדת ואמרה "יש נחש במיטה של באא".

האם הגיבה שזו לטאה מן הסתם, לא נחש, אך הילדה בשלה חוזרת ומתעקשת שראתה נחש. האמא שואלת ומתחקרת: "מאיפה את יודעת איך נראה נחש?" והילדה ענתה "מהתמונות בספרים"... האם שלחה את הבן הגדול לבדוק, והוא חזר ואמר: "זה באמת נחש, נחש גדול!".

מיד הם סגרו את הדלת ואפילו את החריצים אטמו בסמרטוטים, והזמינו מהרה לוכד נחשים. עד להגעתו של הלוכד יצאו בני המשפחה מהבית כדי להביט מן החצר אל החדר דרך החלון, וכשהסתכלו ראו שהנחש היה שרוע על כל אורך המיטה של האם...

זכות החסד והמסירות

לכוד הנחשים שלכד את הנחש קבע כי מדובר בנחש ארסי שעדיף שלא לחשוב מה היה קורה רח"ל באם האם הייתה הולכת לישון באותה שעה. וכך, בזכות זה שקמה להגיש אוכל לאורחת, ניצלה מהנחש הארסי.

בני המשפחה שנדהמו לראות את מעשה הנס האדיר שהתרחש בביתם באותו ערב, הבינו היטב כי זכות החסד והמסירות לזולת שנהגו באותה אשה היא זו שהצילה את אם המשפחה, וכעת הם מבקשים לפרסם לכלל עם ישראל על חשיבות עשיית החסד.

"אין ספק כי כאן ראו בברור את הנאמר 'צדקה תציל ממוות', וכי עלינו להתחזק עד מאד בעשיית חסדים, באחדות ובעזרה לזולת למרות הקושי. ברור שהשכר שווה כל מאמץ".

בני המשפחה שמעו את הדפיקות על הדלת והבינו כי שוב הגיעה אותה גברת קשישה.

הילדים ידעו כי אם אמא תדע שהיא הגיעה - היא תקום למרות כל הקושי, תפתח לה את הדלת ותעשה הכל שהיא תצא מהבית רק אחרי סעודה דשנה ובריאה. אך אמא חזרה כעת מנסיעה ארוכה, וכל מה שהם בקשו זה להיות בשקט עד שהגברת תפסיק לדפוק ותלך, אבל אמא קלטה לפתע שמישהו דופק בדלת והיא קמה בזריזות.

דפיקות על הדלת

המעשה התרחש בשבועות האחרונים בשכונת בית ישראל בירושלים, והתפרסם במהירות כשהוא מחדיר את עוצמת וגדולת מעשי החסדים ואהבת הזולת והחשיבות שמייחסים להם בשמים.

זה היה כאשר אבי המשפחה ר' פ. ש.הה בניו יורק, ובאחד הימים רעייתו חזרה מנסיעה מחוץ לעיר כשהיא מותשת ועייפה לאחר יום עמוס. היא הגיעה לביתה וכבר תכננה ללכת לישון, אולם החליטה לחכות לבניה שיחזרו מהישיבה בשעה 9:30 בכדי לברך אותם בלילה טוב.

כשהיא כבר הולכת לישון נשמעות דפיקות בדלת הבית, ובדלת הייתה אישה מסכנה שמגיעה הרבה לביתם, מדובר באישה קשת לב שיש לה הרבה דרישות ומשפחת פ. סועדת אותה בביתם.

אותה אשה קשת יום מגיעה באופן קבוע לבית המשפחה בכדי לטעוד שם, ועקרת הבית דואגת לה במשך שנים ללא תמורה, במסירות של ממש ובשעות לא שעות, רק בכדי שיהיה לה בכל פעם את האוכל המשיביע והמזין אותו היא רוצה לאכול באותו היום.

הילדים שראו בעינית הדלת את האישה החליטו שלא לפתוח את הדלת, משום שאמא חזרה כעת הביתה ואם רק תדע שאותה אשה מגיעה היא ודאי תקום בכדי לערוך לה, כרגיל, סעודת ערב דשנה.

למה לא פותחים

אך האמא ששמעה, קמה ואמרה לילדים: "כל השנים אני אומרת לכם: כל מה שיהודי עושה, עושה רק לעצמו! תתארו לעצמכם: אשה מסכנה הלכה כזו דרך ארוכה בשביל לאכול, איך אתם מעיזים לא לפתוח את הדלת ליהודי?".

הילדים ענו להגנתם כי הם רצו לעזור לאמא שתלך לישון ללא הפרעה, אך האם אמרה: "אם אתם רוצים לעזור לי, תעזרו לי להכין לה אוכל", וכך האישה התעכבה זמן רב בבית, אכלה וקיבלה את היחס המגיע לה.

הנכם מוזמנים למסע של קדושה והתעלות

עם הרה"ח רבי שמואל שטרן שלישי"א והרבנית שטרן תל"ש"א

בערב ראש חודש אלול
הכנה והפילה לקראת השנה החדשה

סדנאות חיזוק, שיעורי תורה ונגינה
לאורך כל המסע

לציין רבינו הקדוש באומן

לבעל שם טוב הקדוש

ולרבי לוי יצחק מברדישוב

לפרטים וזרשמה 058-6338-444